

מי הבעלים של הקרקע שבה קבור אדם בישראל?

הסערה שהתעוררה בשבוע שעבר בנושא הארנונה שתוטל על קברים, היא הזדמנות "לעשות סדר" במסי העירייה. עד 2010 שילמו חברות קדישא ארנונה על בתי הספד וטהרה, ובחלק מהרשויות גם על הקרקע שבה הקברים. ב-2010 קיבלו חברות הקדישא פטור מלא מארנונה על שטחים אלו, אולם בתקציב הנוכחי ביקש האוצר להחזיר את המצב למה שהיה לפני 2010. הוויכוח ביחס לקברים נוגע לשאלת זהות "המחזיק". האם המחזיק שטח הקבר הוא הנפטר או משפחתו, או החברה קדישא. האחרונה טוענת שלאחר הקבורה אין לה החזקה בקרקע, ואילו משרד האוצר טוען שהחברה היא המחזיקה שכן משפחת הנפטר אינה יכולה לעשות דבר בשטח זה ללא הסכמת החברה. אנו סבורים כי משפחת הנפטר אינה בכחינת "מחזיק" בעוד שהחברה קדישא נחזית להראות כקרובה ביותר לכזה. עניין נוסף לדון בו הוא ביחס להיקף החיוב שניתן להשית על

(צילום: איל יצרה)

בית הקברות קרית השאול. מכניס כמו סופרמרקט

החברה קדישא בגין בתי העלמין. אנו סבורים ששטחי הקבורה בפועל התעריף הרלוונטי הוא של קרקע תפוסה, ושטח בית ההספרים הבנוי צריך להיות בתעריף מבנה. כהנחת עבודה ניקח בית עלמין ששטחי הקבורה בו הם 30 דונם ושטח בית ההספרים הוא 500 מ"ר. התעריף הממוצע הארצי לקרקע תפוסה עומד על 20 שקל למ"ר ולמבנה הוא 200 שקל למ"ר. מכאן, שסך ההכנסות השנתיות מבית עלמין זה יגיעו ל-700 אלף שקל בשנה. סכום זה במונחים שנתיים מקביל להכנסת ארנונה מסופרמרקט אחד בעיר ממוצעת. גופים רבים "המתנדבים לטובת הציבור", זוכים להנחות בארנונה מכוח פקודת הפיטורין, עד כדי שני שלישים מהארנונה. גם ביחס לבתי קברות ניתן להגיע לתשלום חלקי על פי אותו עיקרון. הוויכוח סביב עניין הארנונה לבתי קברות הוא ההזדמנות להגדיר מחדש את ההנחות והפטורים בארנונה, אשר שונו בשנים האחרונות על ידי גורמים פוליטיים מגוונים.

● נאור אליהו

הכותב הוא מנכ"ל חברת ערך, מיסוי עירוני וניהול נדל"ן